

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Westfriesland

Medemblik

Datum: 21 januari 2020

Locatie: Café de Post in Midwoud

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Medemblik in Midwoud, 21 januari 2020. Dit atelier maakte onderdeel uit van zeven lokale bijeenkomsten in de gemeente Medemblik, voor de deelregio Westfriesland.

In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Medemblik als onderdeel van de deelregio Westfriesland. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Productielandschappen, (2) Lokale kracht, (3) Bestaande e-infrastructuur.

De scenario's zijn gemaakt door de gemeente, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

In totaal hebben tussen de 40 en 45 bewoners deelgenomen aan de bijeenkomst.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 18 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	4
Scenario banner:.....	5

Foto 1: Carrousel langs de drie scenario's.

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Westfriesland zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Productielandschappen, (2) Lokale kracht en (3) Bestaande e-infrastructuur.

Het scenario **Productielandschappen** focust op de koppelkansen die de energie- en agrarische sector brengen. De uitgangspunten:

- Slimme combinaties van de energie- en agrarische sector, die leiden tot maximale productiviteit.
- Er is een voorkeur voor meervoudig ruimtegebruik.
- Het experimenteel landschap wordt benut voor proeftuinen van energie en teelt.
- De glastuinbouw stapt over op geothermie. De gebouwde omgeving lift waar mogelijk mee.
- Er is een proactieve rol van de overheid samen met grondeigenaren en de netbeheerder.
- De gebouwen worden minimaal geïsoleerd tot energielabel D

Het scenario **Lokale kracht** richt zich op eigenaarschap en het bundelen van lokale krachten. De uitgangspunten:

- De transitie is zichtbaar voor de bewoners en de opwekking gebeurt collectief.
- Er wordt gezocht naar combinaties met aan andere (ruimtelijke of sociale) opgaven die spelen, zoals natuurontwikkeling.
- De bedrijventerreinen zijn een vliegwiel voor de verduurzaming.
- Er is veel aandacht voor besparing. Een slim energiesysteem moet de uitruil van vraag en aanbod in goede banen leiden.
- De gebouwen worden geïsoleerd tot minimaal energielabel A.

In het scenario **Bestaande e-infrastructuur** vormt de huidige elektra infrastructuur het vertrekpunt. De uitgangspunten:

- Er is een maximale benutting van de huidige aansluitcapaciteit en zoveel mogelijk clustering.
- Nieuwe inpassing van zonnenvelden en windturbines vindt plaats waar ruimte is voor nieuwe kabels: langs (water)wegen, het IJsselmeer en het Markermeer
- De opwekking vindt dicht bij de gebruiker plaats.
- Om de elektriciteitsnetten te ontzien worden gebouwen geïsoleerd tot minimaal label B.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Techniek en innovatie:

- Gebruik elektrische auto's als opslag/ buffer voor duurzame energie (ook voor thuisgebruik).
- Tast alle mogelijkheden af van geothermie.
- Zet als gemeenten in op experimenten met waterstofproductie- en gebruik.
- Blijf zoeken naar nieuwe/ andere energiebronnen dan wind en zon.
- Het idee wordt geopperd: zet op elke auto een windmolen.

Overige opmerkingen/ zorgen:

- Er zijn zorgen of de infrastructuur het wel aankan: "Als we niet weten of *opslag* op grote schaal mogelijk is, dan is een systeem dat volledig afhankelijk is van energie uit wind en zon te kwetsbaar. Zijn we deze avond niet te veel luchtkastelen aan het bouwen, als we niet zeker weten of de infrastructuur het wel aankan?"
- (Grootschalige) duurzame energie opwekken is alleen zinvol, als duurzame opslagmogelijkheden worden vergroot.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

De uitgangspunten van het scenario '*Bestaande e-infrastructuur*' werd positief beoordeeld. De aanleg van een windpark op het IJsselmeer achten deelnemers als kansrijk, omdat daardoor inpassingen in het land bespaard blijven, en het scenario "levert het meeste op".

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zonnepanelen op grote daken:** vooral doen.
- **Windturbines langs snel- en spoorwegen, rondom onderstations en bij bestaande windparken.**

- Het isoleren tot label B in het scenario ‘Bestaande e-infrastructuur’ kan op goedkeuring rekenen: “eerst energie besparen en dan opwekken”.

Over gemixte bouwstenen:

- Bij **bedrijventerreinen** willen een aantal deelnemers nog over hun hart strijken voor **windenergie**: “Daar zitten de grootste energieverbruikers” en “deze terreinen hebben toch al een industrieel karakter”.
- **Wind op water**: “Dan hoeven we niet op land in te passen” versus “Het is een natura 2000 gebied, dat moeten we respecteren”.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- Deelnemers willen geen **windturbines en zonnepanelen op agrarische gronden rondom woonkernen en langs stads- en kernranden**.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Productielandschappen					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		4	0		
Zon op agrarische grond:	In het experimentele landschap, ontwikkeling van eiwitrijk voedsel	0	1		
	Boven fruitteelt	0	1		
Wind					
Wind op agrarische grond:	In het traditionele landschap	1	1		
	In het experimentele landschap			X	
Repoweren bestaande turbines		2	0		

SCENARIO 2: Lokale kracht					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		2	0		
Zon op agrarische grond:	Rond stadsranden of kernen	0	4		
	Rondom bedrijfsterreinen	1	0		
	In het romantische landschap			X	
Zon boven parkeerplaatsen		2	0		
Zon op gevels		0	2		

Wind				
Wind op agrarische grond:	Rondom woonkernen	0	6	
	Rondom bedrijfsterreinen	0.5	0	

SCENARIO 3: Bestaande e-infrastructuur				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op water	IJsselmeer	1	0,5	
Zon op grote daken		2	0	
Zon op agrarische grond:	Rondom bedrijfsterreinen	1	1	
	Dichtbij midden stations			X
	Bij bestaande windparken	1	0	
	Langs spoorwegen	0.5	0	
	Boven snelwegen			X
Wind				
Wind op water:	Marker- en IJsselmeer, overige plekken	4	1	
	Marker -en IJsselmeer, dichtbij bestaand			X
Wind op agrarische grond:	Rondom onderstations	1	0	
	Langs de spoorweg	1	0	
	Langs de snelweg	1	0	
	Bij bestaande windparken	1,5	0	
Repoweren bestaande windturbines		0	2	